

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 32

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METU RUGPIUCIO AUGUST 22

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

Patarėjo H. Kissingerio žodis Lietuvos reikalais

Jis atsakė į sen. Scott laišką, kuriuo buvo klausiamas, ką prez. Nixonas nuveikė Maskvoje Lietuvos reikalais.

Sen. Scott, Lietuvos Bendruomenės valdybos paprašytas, kreipėsi į prezidento Nixono sparniausią patarėją Henry Kissingerį, prašydamas painformuoti, ar prezidentui lankantis Maskvoje buvo keltas ir Lietuvos klausimas.

Į tą paklausimą dr. H. Kissingeris senatoriui Scott šitaip atsakė:



Kissinger, prabilęs ir Lietuvos klausimu.

"Dėkoju už Jūsų birželio 5 d. laišką, liečiantį padėtį Lietuvoje. Aš esu dėkingas už pakartotiną mano dėmesio atkreipimą į lietuvių vargus. Yra natūralu, kad Amerikos lietuvių bendruomenė yra susirūpinusi esama nelaiminga padėtimi.

Keliaudamas Sovietų Sąjungon, prezidentas puikiai žinojo šio krašto gilų susirūpinimą mažumu, kurioms yra paneigtos pagrindinės laisvės, likimo. Jūs ir jūsų piliečiai galite būti užtikrinti, kad mūsų tvirtas įsipareigojimas Visuotinių Žmogaus Teisių deklaracijos principams buvo sovietams įreikštas."

Nors iš šio Kissingerio atsakymo ir neišplaukia, kad prezidentas buvo kalbėjęs specialiai Lietuvos reikalais, bet jis vis dėlto pakartotinai patvirtina JAV vyriausybės užsilaikavimą neišduoti mažųjų tautų laisvės siekių. Toks viešas užsilaikavimas gali ypač turėti reikšmės būsimoje Europos Saugumo konferencijoje, kurioje dalyvaus ir JAV-bės.

Kairieji partizanai Pietų Argentinoje užpuolė kalėjimą išlaisvino grupę partizanų, nuvežė juos į netolimą aerodromą, ten pagrobė australų lėktuvą ir tuos kalinius nuskraidino į Čilę.

Norėjo nužudyti Maroko karalių

Iš Prancūzijos grįžtantį Maroko karaliaus Hassano II lėktuvą buvo užpuolę trys to paties Maroko sprausminiai naikintuvai ir pradėjo šaudyti, bet lėktuvo nenumušė, ir karalius paliko sveikas.

Dėl to įvykio nusišovė krašto apsaugos ministras, vieni sukilę lakūnai buvo suimti Maroke, kiti pabėgo į Gibraltarą, bet britai juos išdavė.

Prieš 13 mėnesių dalis sukilusios kariuomenės mėgino karalių nuversti, bet ir tada nepasisekė.

Prieš Maroko karalių sukilimus daugiausia organizuoja Libija.

Pavogei, sugavo... neteksi ausies

Centrinės Afrikos negro respublikoje (1½ mil. gyventojų, nepriklausoma nuo 1960 m.) pirmą kartą sugautam vagiui nupiauna ausį, antrą kartą sugautam — antrą ausį, trečią kartą — ranką, o ketvirtą kartą — nūšauna. Tai vykdoma miesto aikštėje, kartais dalyvaujant pačiam prezidentui generalui Bokassai.

Nixonas vetavo gerovės įstatymą

Prezidentas Nixonas vetavo kongreso priimtą vad. gerovės įstatymą, pagal kurį sveikatos, gerovės ir švietimo reikalams skiriama \$ 30.5 milijonų, nes ta suma yra \$1.8 bil. didesnė, negu prezidentas siūlė ir tam skiriamam pinigui.

Kongresas bandė veto panaikinti, bet nepasisekė, nesurinkti dviejų trečdalių balsų.

Kissingeris buvo Saigone ir Tokio

Prezidento patarėjas saugumo reikalams dr. H. Kissingeris po slaptų derybų su Š. Vi etnamo komunistais buvo nuskridęs į Saigoną pasikalbėti su prez. Thieu ir į Tokiją, kur susitiko su naujoju Japonijos premjeru Tanaka. Ką jis kur kalbėjo ir kaip patyrė, kol kas tiksliai prezidentas nežino.



SLA 57-jų seimo dalyvių dalis pertraukos metu. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: centro išdėtinė Eufrozina Mikizūtė, sekr. Algirdas Budreckis, garbės narys poetas Nadas Rastenis, garbės narė Jadvyga Tumavičienė, jos užpakaly seimo komiteto ruošos pirmininkė Jadvyga Jankienė, o už jos Tėvynės redakcijos narys Jonas Valaitis, toliau į dešinę prezidentas Povilas Dargis ir 44-sios kuopos veikėjas Vincas Jankus, už jo — Juozas Krasinskas iš Worcesterio.



Izraelio krašto apsaugos ministras Moše Dayan.

Dayan žada atiduoti pusę Sinajaus

Rusams pasitraukus iš Egipto, Izraelio krašto apsaugos ministras Moše Dayan pasiūlė atiduoti Egiptui pusę okupuoto Sinajaus pusiasalio, kaip pirmą žingsnį taikai su Egiptu įgyvendinti, bet Egiptas kol kas dar nieko neatsakė. Žinovai mano, kad toks dėsimalas reikiškas, jog Egiptas pasiūlymą rimtai svarsto.

Iš Egipto jau išvyko 15,000 sovietų karių

Žinių agentūros praneša, kad Egipte jau belikę gal tik 300 sovietų karo specialistų, o apie 15,000 įvairaus rango ir ginklų rūšių karių jau išvyko namo.

Tai mažiausias sovietų "specialistų" skaičius, koks Egipte yra buvęs nuo 1955 metų.

Kadangi rusai buvo spėję egipčiams iki kaulo įsipykti, tai jų išsivarmas iš Egipto labai pakėlė prez. Sadat prestižą visų arabų akyse.

Laikraščio El Yom redaktorių Ahdul Kuddus, rusus išlydėdamas, parašė patį ašt. riaušios kritikos straipsnį, koks yra buvęs arabų spaudoje. Jis apkaltino sovietus, kad sulaužę sutartį.



Sovietų S-gos premjeras Aleksijus Kosyginas, šiemet vasaros mėnesį lankėsi Lietuvoje.

Palanga patinka ir Kosyginui

Palangą vasaros metu užplūsta vasarotojai iš visos plačiosios Sovietų Sąjungos. Mėgsta ją ir premjeras Kosyginas. Jį taip pat ir šią vasarą čia vasarojo su savo šeima. Ta proga jis lankėsi Priekulės sovchoze, Nidoje, Kaune, Elektrėnuose, Trakuose, Vilniuje. Čia susipažino su nauju Lazdynų gyvenamuoju rajonu, apžiūrėjo Vilniaus centrą ir senamiestį.

Po Lietuvą jį lydėjo Ant. Sniečkus, premjeras J. Mačiulis ir kt. Kaune jis susitiko su miesto vadovaujančiais pareigūnais, aplankė Čiurlionio galeriją ir kitas vietas. Miesto sode, kur susidėjo Romas Kalanta, nesilankė, nebuvo ir universitete.

Respublikonai kaltina demokratų kandidatą McGovern, kad jis, siūlydamas baigti Vietnamo karą komunistų peršamomis sąlygomis, noris to karo pabaigą nutęsti iki rinkimų, kad jo neužbaigtų Nixonas.

Iškraustęs iš savo krašto rusus, Egipto prez. Sadat jau esąs linkęs atnaujinti santykius su JAV, ir esąs numatytas jo atstovo susitikimas su dr. Kissingeriu.



JAV prezidento patarėjas krašto saugumo reikalais dr. Henry JAV prezidento patarėjas krašto saugumo reikalais dr. Henry

Thieu pabėgs — sako McGovern

Demokratų prezidentinis kandidatas McGovern pareiškė, kad, jeigu jis bus išrinktas prezidentu ir P. Vietname bus sudaryta koalicinė vyriausybė, kurioje dalyvaus ir komunistai, — P. Vietnamo dabartinis prezidentas Thieu ir jo artimieji iš krašto pabėgsia.

Amerikiečiai grįžta, mūšiai stiprėja

Amerikiečių daliniams iš Pietų Vietnamo traukiantis, komunistų spaudimas į fronto linijas vis didėja. Jų tankų daliniai jau artėja prie Da Nango, kur dar yra laukiančių išvykimo amerikiečių.

Fordas nusileido valdžios spaudimui ir sutiko 1973 m. modelio automobilių vidurkio kainą pakelti tik \$59, o buvo norėjęs ją kelti \$92.

FBI agentas Seattle aerodrome nušovė oro piratą, kuris reikalavo 2 milijonų dolerių ir dar nemaža aukso.

Pietų Korėjos sostinėje apie 300 žmonių žuvo ir apie tiek pas buvo sužeista, kai dėl didelio lietaus nuslinko kalnas.

Iš sovietų laivo pabėgo lietuviai jūrininkai

Jie pabėgo drauge su ukrainiečiais ir kapitonu

Lietuviai respublikonų konvencijoje

Altos ir LB centro valdybų atstovai (pirmosios dr. K. Bobelis, dr. J. Genys ir inž. E. Bartkus, ir antrosios — dr. A. Novasaitis ir A. Zerrienė) dalyvavo respublikonų partijos platformos apklausinėjimuose ir įteikė memorandumus, kuriuose kėlė svarbiausius Lietuvos laisvės klausimus, organizuotų Amerikos lietuvių pagėidavimus, kurie būtų įtraukti į konvencijos platformą.

Respublikonai renka prezidentą

Pirmadienį Miami Beach, Fla., prasidėjo respublikonų konvencija, kuri nominuos prezidentą ir viceprezidentą. Nėra abejonių, kad tie kandidatai bus Nixonas ir Agnew.

Be respublikonų, šiuo metu į Miami Beach yra suplaukę ir daug Nixono politikos priešininkų, kurie ruošia demonstracijas.

Lenkų vyriausybė už Lietuvą

Londono lenkai turi vyriausybę, kuri atstovauja Nepriklausomai Lenkijai. Ji ryšium su paskutiniaisiais įvykiais Kaune, paskelbė ilgą nutarimą, kuriame tarp kitų protestuoja prieš Lietuvos ir kitų Vidurio bei Rytų Europos valstybių pavergimą ir reikalauja iš laisvųjų pasaulio valstybių efektingų veiksmų okupuotiems kraštams išlaisvinti ir taikingam tautų sugyvenimui užtikrinti.

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas rugpiučio 15 d. grįžo iš atostogų.

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas bus lapkričio 11 d. Chicagoje.

Šiomis dienomis iš Stockholm kalėjimo pabėgo 15 pačių didžiųjų kriminalistų, kurie padirbtais raktais atsirakino savo kameras ir virvių kopėčiomis perlipo per kalėjimo sieną.

Kongresas 254 balsais prieš 131 pasisakė prieš mokinių vežiojimą į tolimesnes mokyklas, kaip priemonę segregacijai panaikinti.

UPI žinių agentūra praneša, kad rugpiučio 14 d. iš Graikijos sostinės uoste sustojusio Sovietų Sąjungos žvejų laivo pabėgo laivo kapitonas, politinis komisaras ir 5 jūrininkai. Dauguma jų yra lietuviai ir ukrainiečiai.

Jie paprašė Graikiją politinės globos, pareikšdami, kad esą komunistinės sistemos, jų kraštuose įvestos, priešai ir negalį toje santvarkoje gyventi.

Kaip jau įprasta, Sovietų Sąjungos atstovybė tuoj ėmė veržtis su pabėgėliais susisiekti ir juos nuo to žygio atkalbėti, bet jūrininkai atsisakė su sovietų pareigūnais susitikti ir kalbėtis, nes jie esą tvirtai ir sąmoningai apsisprendę į Sovietų Sąjungą negrįžti.

Graikijos vyriausybė po kelių ginčų su sovietų ambasada pabėgėliams suteikė politinę globą ir juos tuo tarpu apgyvendino politinių pabėgėlių centre Lavrion, 40 mylių nuo Atėnų.

Sovietams žvejų laivas grąžintas, ir šis reikalas laikomas užbaigtu.

Apie įvykį yra painformuotos atitinkamos JAV ir mūsų bei ukrainiečių įstaugos.

Daugiau šį reikalą liečiančių žinių tenka dar palaukti.

Buv. karo belaisviai prieš Clark pasakas

Buvęs JAV generalinis prokuroras Ramsey Clark, apsilankęs Hanojuje ir pamatęs tik tai, ką jam komunistai rodė, grįžęs, be kitų dalykų, ėmė pasakoti, kaip ten puikiai užlaikomi amerikiečių belaisviai ir kaip jie gerai jaučiasi.

Prieš tokias kvailas politikieriaus pasakas (pakėlė balsą kaip buvęs S. Vietnamo nelaisvėje kariai. Vie-

nas jų priminė jam savo paties kančias, kurias jis turėjo komunistų nelaisvėje išgyventi, sužeistas mušamas, marinas badu ir troškuliu, prištis prie benzino rezervuaro, kad patys amerikiečių lėktuvai jį subombarduotų ir t. t.

Clarkui parodyti belaisviai ir negalėjo skustis, nes, šiam naiviam amerikoniui išvykus, už skundus jie būtų turėję atkentėti. Be to, jam buvo parodyta tik 10 atrinktų belaisvių.

Nauja komunistų taktika, bet senas tikslas

Romo Kalantos ir kitų jaunuolių viešas susidėjimas, jaunimo demonstracijos šūkiu "Laisvės Lietuvai!" 17,000 protesto raštas Jungtinėms Tautoms prieš religijos persekiojimą Lietuvoje — tai jau tokio masto įvykiai, kurių neįmanoma buvo nuspėti už sovietinės tvoros nuo Vakarų pasaulio ausų. Tos žinios vėl atgaivino pasaulio atmintyje Pabaltijo valstybių tebesitęsiančios okupacijos klausimą ir gerokai sužalojo rusų propagandos piešiamą "angeliskai šaistų" Sovietų Sąjungos koloso veidą.

Tad nenuostabu, kad Lietuvoje pradėta ieškoti, kas dėl to yra kaltas? Na, ir surasta, kad visų tų neramumų priežastis yra ne pati ortodoksio komunizmo ideologija, ne pavergimo politika, bet tikslai savo uolumu persitengę jos vykdytojai... Aišku, toks "komunistinio persitengimo" prisipažinimas yra irgi savotiška naujiena.

"New York Times" rugpjūčio 15 d. pranešimu, Vilniuje išeinanti "Sovietiskaja Litva" tuo reikalu išspausdintame ilgesniame straipsnyje pabrėžia, kad dėl perkieto administracijos spaudimo galinti būti padaryta "nepatai, soma žala", o šiuo atveju kovojant prieš religiją netinkamais metodais buvę įžeisti tikintieji ir tik sustiprintas "religinis fanatizmas".

"Klaidingi metodai", rašo straipsnio autorius, "ne tik nepakerta religijos plitimo pagrindo, bet, priešingai, dar stiprina religinį fanatizmą, jo slapto patarnavimo ir apeigų formas, ir yra priežastis tikinčiųjų nepasitenkinimo ir nepasitikėjimo".

Pagal "Sovietiskaja Litvą", nereikia užmiršti, kad pagrindinė tikinčiųjų masė esą nuosirdūs sovietų darbininkai, ir ne jų kaltė, bet jų nelaimė, kad esą pavergti religinių prietarų. Iš religijos išsivaduoti turinti padėti tik sisteminga ir apdairi ateistinė propaganda.

Komunistus ypač gąsdina faktas, kad Lietuvoje religija prisitaikanti prie šių dienų sąlygų. "Sov. Litva" atkreipia dėmesį į katalikų bažnyčios reformas ir kitus žygius, kuriais siekiama liturgiją sujungti su lietuvių tautiniais papročiais. Sumoderintoje bažnyčioje esą net nubraukiami mokslo ir religijos priešingumai ir stengiamasi religijos reikalavimus suderinti su komunizmo normomis.

Cia įžiūrimas "baisus pavojus" komunizmui, bet kovoje su juo reikia atsargumo, nes grubumo perteklius galės sukelti reakciją.

Sprendžiant iš šių rusų kalba Lietuvoje leidžiamo laikraščio pasisakymų, matyti, kad visą kraštą vykstantį laisvės sąjūdį stengiamasi apsauki tik "religiniu fanatizmu", kaip ir Kauno demonstracijas tik "chuliganų" darbu. Stengiamasi visiškai nutylėti, kad su religinės laisvės reikalavimu okupuotoji tauta tuo pačiu balsu šaukia ir aplamai Laisvės Lietuvai! O tai reiškia: išsivadavimo iš rusų okupacijos, kuri yra visų blogybių pagrindinė priežastis.

Visos čia minėtos kalbos apie administracijos persitengimą nėra joks okupanto nuolaidumas. Čia iškoma tikslai naujų ir sėkmingų metodų lietuvių tautos laisvės ilgesiai užgesinti, o rusiškojo komunizmo tikslas pasilikta tas pat: rusiško raudonojo imperializmo įgyvendinimas.

Liaudies priešas—Stalinus

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Patį didžioji komunistų partijos valymo orgija nepasiekė viešumos, bet visi žinojo, kad daug žmonių naktimis kažkur dingsta.

Apytikriai apskaičiavimu, tuo metu Stalinus likvidavo apie milijoną komunistų partijos narių, — ne caro aukštų valdininkų, ne buržujų, ne buočių ar jiems panašių, bet savo pačių buvusių kovos draugų: senų bolševikų, pilietinio karo savanorių, čekistų, užsienio komunistų, kurie ieškojo prieglaudos išgarbintoje ir išvajotoje viso pasaulio proletariato tėvynėje...

Seniau ištremti žmonės Sibiro šiaurėje netikėtai pamatė savo nelaimės draugais virtusius tuos, kurie juos įskundė, tardė, teisė ar ištremė. Bet tai buvo menkas pasitenkinimas baltosios mirties šešėlių karalystėje. Kiti gyventojai jautė palengvėjimą, kol Stalinus buvo užimtas partiečiais.

Anot Trockio, jeigu iš dvylikos apaštalų atsirado vienas Judas, tai Stalino požiūriu visi kiti buvo Judai, ir tik jis vienas buvo teisingas, tikrasis bolševikinis mesijas. Bet buvo neužmiršti ir nepartiečiai, nes jų dingo valymų metu apie 7 milijonai. Įdomu, kad tų valymų metu dingo ir Jokūbas Blumkinas, kuris nužudė Vokietijos ambasadorių Wilhelmo von Mirbachą 1918 m. Maskvoje, o vėliau



Rašytojai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis bičiuliško pokalbio metu, grįžę iš atostogų.

tarnavo kaip čekistas užsienio atstovybėse. Jis buvo įtartas, kad padėjęs Trockiiui palaikyti ryšį su savo samokslininkais Rusijoje.

1937 m. liepos 7 d. buvo paskelbtos Tass, Doleckio ir kitos bylos, liepos 8 d. — Kaminskio, Jano Rudzutako, Mežlauko, Osinskio, Unšichto, Sterno ir kt. bylos. Rudzutakas ilgą laiką, nuo 1923 iki 1931 m., buvo Politbiuro narys, taip pat ėjo kitas aukštas pareigas. 1937 m. lapkričio 16 d. praveisti masiniai partiečių areštai, ne mažiau kaip 10,000 buvo suimti. 1937 m. gruodžio 17 d. nuteisti Jenukidze, Karachanas, Zukermanas, baronas Steigeris ir kiti, kurių aštuoni buvo sušaudyti. Jų tarpe Abel Jenukidze, kuris kadaise gyrėsi, kad jis nebijęs Stalino ir, reikalui esant, sugebėjęs jį suvaldyti, bet vėliau nusiminęs skundėsi Serebriakovui: "Ko jis dar nori iš manęs? Aš darau viską, ko jis iš manęs reikalauja, bet to jam neužtenka. Jis nori, kad aš pripažinčiau, jog jis yra genijus."

Aišku, tokio nusikaltimo "padorus žmogus" negalėjo padaryti, bet tas pats Jenukidze, pagal Stalino nurodymus, 1936 m. išsiuntinėjo NKVD instrukcijas, kad būtų paskubinti ir pagriežinti tardymai...

1938 m. kovo 2-13 d. įvyksta "Antisovietinio dešiniųjų ir trockistų bloko" 21 byla, kurioje buvo teisiami: Bucharinas, Rykovas, Christianas Rakovskis, Nikolajus Krestinskis, Arkadijus Rozenholcas, Grinka, Jagoda, Černovas, Ivanovas, Levas Levinas ir kt. Aštuoniolika iš jų buvo sušaudyti, trys gavo kalėjimo bausmes, jų tarpe buvęs SSSS pasiuntinys Anglijai ir Prancūzijai Rakovskis. Krestinskis nustebino visus nepripažindamas. Buvęs NKVD viršininkas Henrikas Jagoda sėdėjo viename suole su keturiais gydytojais ir nebuvo per daug susirūpinęs, nors buvo apkaltintas žinomų asmenų nuodijimu, nes Stalinas jam asmeniškai pažadėjo visas kaltes dovanoti. Stalinui buvo svarbu, kad Jagoda viešai prisimintų tas kaltes, kuriomis žmonės pašnibždomis kaltino patį Staliną. Jis gavo malonės šūvį į pakaušį.

Nikolajus Bucharinas, 50 metų amžiaus, buvo rimčiausias bolševizmo teoretikas. Jo ABC, bolševikų partijos programa, buvo aiškus, neabejotinas ir griežtas pasisakymas už žiauriausią terorą. Dabar jis gavo jo pats paragauti. Turbūt įsijaudinęs pavoju sau pačiam, jis kiek pasikeitė valymų metu ir atsilankiusiai pas jį Nadeždai Mandelštamienei, norinčiai gelbėti savo poetą vyrą, pareiškė: "Mes, bolševikai, turime paprastą pažūrą į tuos reikalus: mes kiekvienas žinome, kad tai gali atsitikti ir pačiam. Nėra pagrindo tvirtinti, kad to negali būti."

Teisme jis prisipažino, kad gyvenimas tokiose sąlygose neturi prasmės... Išmestas iš partijos, Politbiuro ir CK 1929 m., po atgailos dirbo enciklopedijos redakcijoje, buvo paskirtas Izvestija redaktoriumi, 1934-37 m., kurioje plūdo Zinovjevo-Kamenevo-Trockio opozicija, bet 1937 m. kovo mėn buvo iš visur pašalintas. Taip teroro mašina sutraiskė jos didžiausio garbintojo ir vieno iš vyriausių mechanikų smegenis...

Aleksejus Rykovas, 57 metų, buvo Politbiuro narys ir Komisarų tarybos ilgametis pirmininkas. Pašalintas iš Politbiuro ir partijos 1929 m., po atgailos buvo vėl priimtas atgal ir iki arešto 1931-37 m. ėjo susisiekimo komisarų pareigas.

Stalinui stachanovietiskai kapojant bolševikų galvas, vos keletas beliko iš senų Politbiuro narių, iš 139 CK narių buvo papiauti 98, iš 1,966 Vyriausio sovieto atstovų dingo be pėdsakų 1,108, o iš senų bolševikų 1947 m. buvo likę vos 438. Stalinus išnaikino daugiau bolševikų, negu visi fašistiniai diktatoriai kartu paėmus.

Tame mirties šokyje dingo ir apie šimtas lietuvių komunistų, jų tarpe buvo Aleksa-Angarietis, Jonas Čepas, Rapolas Rasikas, Juozas Raslanas, Jonas Stašelis, Pranas Svoltelis, Antanas Slekys, Domicelė Tautkaitė, Stanislo-

vas Turla, Justinas Valiukas, Juozas Vareikis, Jonas Vilčinskas, Pranas Viliūnas, Tomas Vizgirdas, Stasys Žebrauskas, Vincas Griganavičius, Vincas Ambrasas, Jonas Kasparaitis, be to, dar Lietuvos komunistai K. Podgurskis-Cichovskis, S. Dimenšteinas, S. Koganas (Jalas) ir kt., neskaitant lietuvių karių.

Stalinui tas tempas dar buvo permažas. 1938 m. liepos mėnesį jis paskiria Ježovo pavaduotoju L. P. Berią, kuris gruodžio mėn. užėmė Ježovo vietą. Ježovas tuoj po to buvo likviduotas, tesulaukęs 43 m. amžiaus.

Stalino siautėjimas padrašinčiai paveikė ir Hitlerį, kuris 1938 m. lapkričio 8-9 naktį suruošė Kristallnacht — žydų masinius gogromus, kaip įžangą masiniam žydų naikinimui. Tolimesnį Stalino masinį terorą sulėtino tarptautiniai įvykiai.

Likviduotų tėvų vaikai slapstėsi, jeigu suspejo, kartais giminių ar pažįstamų padėdami, kartais tiesiog papildydami gatvės vaikų skaičių, bezprizorninkų gaujas. Jų mirtinumas yra neaprašomas. Jeigu kam nors iš jų ir pasisekė laikinai gauti darbą, tai jie buvo nuolatiniame pavojuje. Bet koks mokslas ar valdžios parama jiems buvo neprieinami. Jų didžiausia kaltė buvo ta, kad jie gimė blogu laiku ir gimė Stalino rojuje... Bet be visų tų liūdnu faktų buvo ir didžiausio pasiaukojimo pavyzdžių, kurių didžioji dalis niekad neiškilis dienos švieson.

Toje Stalino karalystėje įsiviešpatavo amžina baimė ir melas. "Motėris bijo, kad bus konfiskuota jos karvutė, valstietis bijo prievartos kolchozų, valdininkas nepabėgiama valymų, partietis bijo apkaltinimų nukrypimu, mokslinekas — apkaltinimų idealizmu, technikas — apkaltinimų sabotazu". — rašo sovietų rašytojas Aleksandras Afinogenovas. Baimė vertė prakeikti savo tėvus, draugus, gimines, juos pasmerkti, net reikalauti jų mirties, kalbėti prieš savo įsitikinimus. Atrodė, kad visi Rusijos gyventojai, ypač komunistai, buvo suskirstyti į tris klases: tuos, kurie sėdi kalėjimuose, tuos, kurie sėdėjo, ir tuos, kurie dar sėdės...

Suimtieji galėjo arba pakelti visus kankinimus ir neprisipažinti, nors tuo atveju jie rizikavo, kad jiems mirties bausmė bus įvykdyta juos sudraskant gabaliukais, jie galėjo prisipažinti, bet nieko neišduoti, arba jie galėjo sukurti nebučias organizacijas, pasikėsinimus, šnipinėjimus, sabotazus, kad būtų patogiai sušaudyti. Vienas tokių išvardino 40 nebučių asmenų, jį sušaudė, bet NKVD negalėjo surasti tokių baisių nusikaltėlių... Kitas išvardino, keršto sumetimais, 150 samokslininkų — visus savo rajono komunistus... Kitas sugebėjo atsiminti 300 pačių aršiausių komunistų ir čekistų, kurie buvo likviduoti kaip pasitę šunys... Bet tokių inkvizicinių prisipažinimų vertę puikiai nusakė Karolis Radekas savo paskutiniame žodyje: "Viskas byloje paremta mano ir Piatakovo parodymais, bet ko jie verti, jeigu mes esame pripažinti banditai ir šnipai..."

(Bus daugiau)

Kaip užsienis galvoja

Vienodai galvoja tik kairieji. Vienas ministrų kabineto narių pasakė: "Nėra abejonės, kad kairieji McGovern pareiškimai sukelia numyse nerimo, bet gerai žinoma, kad daugelis politikų duoda pažadų, kurių laimėjė nevykdo."

Sakysim, Prancūzijoje degolistai neslepia savo simpatijų Nixonui. Kiti politikos veikėjai mano, kad McGovern atneš naują Amerikos izoliacionizmą, tik kairieji pasisako už McGovern, tikėdami, kad su juo prasidės reformų laikotarpis.

Vokietijoje susilaikoma aiškiai pasisakyti, nes tenai McGovernas mažai pažįstamas. Kurie pažįsta, tie nelaiko jo rimtu Nixono varžovu. Vienas krikščionių demokratų veikėjas pasakė: "McGovern jokiū būdu negali laimėti, todėl mums nėra reikalo įaudintis".

Romoje dauguma laiko, kad McGovernui nėra galimybės laimėti. Ir čia galvojama, kad jis pasuktų Ameriką į izoliacionizmą.

Londonė manoma, kad Anglijai būtų geriau, jeigu laimėtų Nixonas, bet dėl atsargumo patariama palauk-

ponai McGoverną laiko radikalu ir mano, kad tai negali patraukti Amerikos rinkėjų. Iš antros pusės jų nebaugina ir McGovern laimėjimas, nes jo vyriausybė nepakeis sutarties su Japonija ir netrukdyt prekybos.

Kanados biznieriiai numato McGovern laimėjimo geruosius ir bloguosius vaisius. Kaikam jis reikš karinių užsakymų sumažėjimą (kurių per metus buvo iki pusterčio biliono dolerių).

Kairo (Egipte) laikraštis rašo, kad nėra skirtumo tarp Nixono ir McGovern, nes abu yra sionizmo ir Izraelio politikos skelbėjai.

Saigone (P. Vietname), aišku, vyriausybė ir ją palaikantieji griežtai smerkia McGoverną. Thieu prieai McGoverną giria, bet reiskia baime, kad jo pažadas keiliuoti pas Šiaurės Vietnamo komunistus maldauti paleisti belaisvius baigs visiška komunistų pergalė.

Taigi, visiems rūpi, kas bus naujas JAV prezidentas. Tai liudija, kokį svarbų vaidmenį JAV prezidentas vaidina ne tik savame krašte, bet ir tarptautinėje politikoje.

IŠEJO NAUJAS VARPO NUMERIS

Šis 163 puslapių numeris skirtas jaunimo reikalams svarstyti. Jame rašo J. Audėnas, St. Barzdukas, G. Breichmanienė, J. Daugėla, M. Drunga, dr. J. Kazickas, A. Kučys, dr. J. Pajautis, J. Reizgys, R. Sakadolskis, dr. J. K. Valiūnas, A. Zaparackas ir kt.

Kam rūpi mūsų ateitis, mūsų jaunimas, tas turėtų tą Varpo numerį įsigyti.

Varpo administracijos adresas: T. Briškaitis, 1214 N 16th Ave., Melrose Park, Ill. 60160.

Varpą galite gauti ir Keleivio administracijoje.

RETO IDOMUMO KNYGA

GANATO JUNGŲ



Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielino atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

KAS ŠEIKTO BAKO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPRIKLA.

KANADOS NAUJIENOS

HAMILTON, ONT.

Buvo maloni gegužinė

SLA 72 kuopa liepos 23

d. A. Padolskio sodyboje surengė šeštąją gegužinę. Tą dieną oras gegužinei nebuvo palankus. Vietomis smarkiai lijo, kaikur per 15 minučių iškrito net 29 coliai kritulių, bet gegužinės aikštėje lietaus nebuvo.

Svečiai į gegužinę pradėjo rinktis jau 11 val., o kita-taučiai dar anksčiau, nes A. Padolskio sodyba turistams yra atvira visą vasarą. Šiais metais jie dalyvavo ir gegužinėje, daug jų pirkto laimėjimo bilietus, vienas net laimėjo A. Kauspėdos paukoko rankinį nešiojamą radiją.

E. ir J. Bajoraičių ir M. Petrauskienės pastangomis buvo gausių valgių bufetas. Už \$1.25 buvo galima gauti sočius pietus. Kitataučiai stebėjosi valgių pigumu ir žadėjo gegužinėn atvažiuoti ir kitais metais.

Silpnų gėrimų bufetą tvarkė P. Dauginas, o laimėjimų traukimą St. Ročienė ir Anita Pakalniškytė, garsėjanti soliste.

Gabus akordeonistas K. Deksnys linksmo svečius savo muzika. K. Deksnys, 19 metų jaunuolis, yra iš geros lietuviškos šeimos. Jis groja įvairiuose renginiuose ir tuo būdu užsidirba studijoms. Ir šioje gegužinėje, St. Ročienė paraginusi, svečiai jaunam akordionistui už gražų grojimą sudėjo aukų.

I gegužinę buvo atvykę Belmont Hotel savininkai Vembres ir J. Renkauskas iš Port Colborne, Monawk Motel savininkas St. Matulionis iš Brantfordo. Buvo svečių ir iš kitur.

SLA kuopa didelės paramos susilaukė iš VI. Bagdono, gyv. Tilbury, kuris visuomet atvyksta į gegužinę, ir iš A. Kauspėdos, kuris paaukoko laimėjimams vertingų dovanų.

Iš gauto pelno kuopa galės paremti Vasario 16 gimnaziją ir Batuno organizaciją.

J.S.

ST. CATHARINES, ONT.

Ivairios naujienos

Šiais metais Lietuvą lankė Br. Jakubonienė, S. Galdikienė, P. Skeivienė. Iš ten grįždamos, jos atsivežė gintaro išdirbinių ir tautiškų juostų. Rugpjūčio 10 d. i Lietuvą išvyko O. Vilbikaitienė.

Vytautas Palujanskas, pabaigęs 13-ją klasę, gavo darbą banke. Dirbdamas banke, jis ir studijuos. Linkiu Vytautui pasiekti banko direktoriaus vietą. Vytauto tėveliai yra seni Keleivio skaitytojai.

Danguolė Vilbikaitytė, praeitais metais baigusi 12 klasių, buvo priimta į Brock universitetą kalbosterapijos

studijuoti. Mokslo metams pasibaigus, ji gavo gerai atlyginamą savo specialybės darbą.

Jungt. Tautų atsakymas

Lietuvių Bendruomenės pirm. J. Šarapnickas buvo pasiuntęs Jungtinėms Tautoms rezoliuciją apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir gavo atsakymą, kad jo raštas perduotas Žmogaus teisių komisijai, o jo nuorašas pasijustas vyriausybei, kurią liečia rašte išdėstytas reikalas.

J. Š.

WELLAND, ONT.

LB gegužinė

Liepos 30 d. V. Bieliūno ūkyje buvo Lietuvių Bendruomenės gegužinė. Svečių buvo ir iš kitų vietovių. Tarp iš kitur atvykusių minėtini pasizymėję veikėjai Ona ir Jonas Staškevičiai iš Port Colborne, verslininkas ir gerų visuomeniškų darbų rėmėjas A. Viskontas su žmona iš Stevensville, Br. Eselskis iš Tillsonburg.

Nuotaika buvo gera, visur skambėjo lietuviškos dainos.

J.S.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvis pirmininkas

JAV LB Centro valdybos vicepim. adv. Antanas W. Novasitis liepos 14 d. buvo paskirtas Pensilvanijos valstijos respublikonų komiteto tautybių skyriaus vienu iš dviejų pirmininkų. Šitas svarbias pareigas jis eina kartu su ukrainiečių adv. W. Dermopray.

HARTFORD, CONN.

Lietuvis All American taryboje

Vytautas Raškevičius, L. B. Hartfordo apylinkės sekretorius, atstovauja lietuvių Mayor's All American taryboje, į kurią įeina daugiau nei 20 tautų atstovai. Šiuo metu toji taryba ruošiasi tautų festivaliui, kuris įvyks spalio 16-24 dienomis. Didžiausia Hartfordo parodutuvė Fox & Co. festivaliui užleisdžia didžiulę salę, kurioje vyks programa, tautodailės parodos, transliacijos.

SHENANDOAH, PA.

Stambiai parėmė leidinį

Prelatas Juozas Karalius, gyvenęs Shenandoah, Pa., žymus lietuviškos puoselėjas JAV-se, finansavo LB leidinio "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" antrosios laidos, 2,000 egzempliorių išleidimą.

Leidinyje tiek lietuvių, tiek amerikiečių palankiai vertinamas Pastaruoju metu susilaukta laiško net iš National Library of Australia, kuriame prašoma ir atkelti suteikti panašaus turinio leidinių.



SLA prezidentas Povilas Dargis pradeda SLA 57-ji seimą birželio 24 d. Miami Beach, Floridoje.

HOT SPRINGS, ARK.

Paskutinis patarnavimas

1972 m. vasario 24 d. Hot Springs, Arkansas, vasarvietėje mirė profesorius dr. Konstantinas Rackauskas. Vėlonis palaidotas vietos Kalvarijos kapinėse.

1972 m. liepos 8 d. ant vėlonies kapo buvo atidengtas paminklas.

Iškilmėse dalyvavo abudu profesoriaus sūnūs Raimondas ir Rolandas, artimieji giminės St. ir S. Laniauskai ir Viktoras Degutis su žmona, sunkiose ligos valandose vėlonę globojusi Lucija Gudeliene ir beveik visi Hot Springs bendruomenės lietuviai.

Po mišių visi dalyviai nuvyko į Kalvarijos kapines, ir čia kun. J. Sakevičius, svečias iš Anglijos, pašventino paminklą ir pasakė momentui pritaikytą pamokslą. Prie kapo savo kalboje profesorius prisiminė ir pagerbė Petras Balčiūnas. Paulė ir Petras Balčiūnai sergantį profesorių nuoširdžiai padėjo globoti ir slaugyti. Baigiant iškilmes, visi dalyviai sugiedojo mūsų religinį himną "Marija, Marija." Tai buvo paskutinis patarnavimas žmogui, baigusiam šios žemės kelionę.

Iš kapinių visi paminklo šventinimo iškilmių dalyviai buvo pakviesti į "Royale Vista" viešbutį pietų, kuriuose dalyvavo 62 asmenys. Šie pietūs buvo suruošti, dar gyvam profesoriui pagėdaujant. Tai buvo jo paskutinė valia.

Paminklas iškaltas iš vieno gabalo Vermonto melynio granito. Abi pusės paminklo šlifotos, ir priešakyje imontuota vėlonies fotografija. Apačioje vienoje nūsėje įgraviruotas kryžius, o antroje — Gedimino stulpai. Tarp šių amblemų įrašyti Lietuvos himno žodžiai: "Ir šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi". Tai gražiausias Hot Springs kapinėse paminklas, kuris atkreipia save ne vieno praeivio aki.

Arti jo kapo ilsisi ir to paties likimo draugas Aleksas Jučas.

Profesoriaus mirtis ir paminklo pašventinimas liepos 16 d. paminėta per Hot Springs lietuvių radijo pus-

valandį "Laisvės Varpai".

Kasmet užuomaron lėks žvangėdami pavasariai, ant kapo rydės gėlės ir vėloniui lenks savo galvutes, tuoj retkarčiais nutūps pilkoji kapinių giesmininkė ir sveikins Jį savąja giesmele, primindama taip toli paliktas Nemuno pakrančių lakštutes...

K. Ūkana

SAN FRANCISCO, CAL.

Iš Lietuvių respublikonų klubo veiklos

Liepos 14 d. dr. Algio Monstavičiaus namuose buvo San Francisco ir apylinkės lietuvių respublikonų klubo susirinkimas. Jame svečias kalbėtojas buvo universiteto lektorius Gene Kotzian, respublikonų rinkiminio vajeaus Kalifornijos šiaurėje atsakingas pareigūnas.

Vytautas Šliūpas, Kalifornijos tautinių grupių organizacijos vicepirmininkas, papasakojo savo išpučius iš Lietuvos, kur jis su žmona neseniai lankėsi. Jis parodė Kauno, Vilniaus, o taip pat Maskvos ir Bulgarijos vaizdų skaidrėse.

Klubo pirm. B. Kellog pasakojo apie Šokių šventę Chicagoje, kurią atidarė prezidentienė Nixonienė.

Klubo pirmininkė yra Bernice Kellog, vicepirmininkas dr. Algis Monstavičius, sek. Vytautas Saliamonas, išd. Vanda Šliūpienė.

Klubas priklauso Kalifornijos respublikonų tautinių grupių tarybai. Jis uoliai ruošiasi šio rudens prezidentiniams rinkimams.

KAIP SAUGOMAS PENTAGONAS

Pentagonas buvo labai sujaudintas, kai paaiškėjo, kad pro jo saugumo žmones sugėbėjo pralįsti, paimti slapstus dokumentus ir net operuoti slaptais kompiuteriais pašalinis asmuo. Gerai, kad tai buvo ne koks sovietų šnipas, bet armijos žvalgybos agentas, kurio uždavinys buvo patikrinti ir aki-vaizdžiai įrodyti, kaip žioplai yra saugojama tokia svarbi įstaiga — JAV krašto apsaugos ministerija — Pentagonas.

LB, SPAUDOS IR RADIO DIENOS

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba rugsėjo 16-17 dienomis Tabor Farmoje, Mich., rengia Bendruomenės - spaudos-radijo dienas. Jose numatyta nagrinėti šios temos:

1. Lietuvių radijo valandžių problemos.

Šia temą paskaitą skaitys kun. K. Pugevičius šeštadienį apie 10 val. ryto. Po paskaitos radijo darbuotojai posėdžiaus atskirai.

2. Matydami dabartį, žvelkime į ateitį.

Tai yra šio suvažiavimo šūkis ir pagrindinė tema. Nenorima, kad būtų vis keliomis visokiomis praeities įvykiais ar kieno nors "nuodėmės". Siūloma žvelgti tikrai į ateitį, bet tas žvilgsnis bus naudingesnis tada, kai ne užmerksime akių dabarčiai, kai suprasime, kas mūsų veikloje girtina, kas peiktina, kas taisytina. Šia temą kalbės Vytautas Alantas. Prie šios pagrindinės temos manoma jungti ir kitus numatytus svarstyti klausimus: informacijos centro reikalą ir spaudos etiką, moralę, abiektyvumą. Ši paskaita bus šeštadienį po pietų.

3. Jaunesniosios žurnalistų kartos paruošimas.

LŽS centro valdybos nariai praneš, kas šiuo reikalu jau padaryta ir kas dar numatoma daryti; painformuos ir apie neseniai įsteigtą Petro Daužvardžio fondą ugdyti jaunesniems žurnalistams. Prie šio pranešimo bus prijungta ir kita tema: dėl ko mūsų jaunimas neskaityti lietuviškos spaudos? Čia savo nuomonės pareikš įvairaus amžiaus jaunuoliai. Šis pranešimas bus šeštadienį prieš vakarienę.

4. Spaudos konferencija.

Šeštadienį tuoj po vakarienos bus spaudos konferencija su mūsų veiksmų atstovais. Čia kviečiami dalyvauti mūsų Diplomatinės Tarnybos, Lietuvių Bendruomenės, Vilko ir Altos atstovai. Visi dalyviai galės kelti įvairius mūsų veiklą liečiančius aktualius klausimus, ypač turint prieš akis mūsų ateities veiklą.

Spaudos konferencijos moderatorium pakviestas Liudas Dovydenas.

5. Mūsų spaudos įtaka Lietuvai.

Spaudos galia tikrai yra didelė. Reikia rūpintis, kad mūsų išėjimo spauda visus jungtų bendram darbui, bet taip pat reikia būti labai apdairiems, kad savo spauda nepakenktume Lietuvoje gyvenantiems savo tautiečiams. Turime žinoti, ką galima ir ko negalima rašyti. Ši opų klausimą panagrinės Vincas Rastenis ir kiti šios rūšies žinovai.

LŽS nariai yra kviečiami suvažiuoti penktadienį po pietų pasitarti savais reikalais.

Mokestis suvažiavimo dalyviams: nuo šeštadienio iki sekmadienio pietų imtinai — 16 dol.; nuo penktadienio vakarienos iki sekmadienio pietų imtinai — 26 dol.

Norintieji dalyvauti registruojasi pas LŽS centro valdybos išdininą Jurgį Janušaitį iki rugsėjo 1 d. Jo adresas:

2534 W. 69th Street,
Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 737-3332

MARIJA SAULAITYTĖ ANGLISKAI

AND YOU, Marijos Saulaitytės poezijos anglų kalba rinkinys. Rinkinio įvada parašė JAV poetų sąjungos pirmininkas Fairleigh Dickinson universiteto literatūros profesorius Dr. Charles Angoff.

Aplankas dail. Prano Lapės.

Knyga išleido Maryland Books leidykla New Yorko 1972 m. Įdėta apie 80 eilėraščių. Knyga kietais viršeliais. Leidyklos kaina \$2.95.

Tai trečioji M. Saulaitytės poezijos knyga. Pirmosios dvi — "Kai mes nutylam" (1967) ir "Viena saulė danguje" (1971) — yra jos kūrybos lietuvių kalba rinkiniai.

Abiem kalbom poeziją kurti pradėjo dar būdama aukštesniojoje mokykloje. M. Saulaitytės eilėraščių spausdino lietuvių laikraščiai bei žurnalai.

Autorė priklauso Lietuvių Bendruomenės, skautų organizacijai, profesinėms mokytojų draugijoms ir Lietu-

vių rašytojų draugijai. Jos pagrindinė profesija — mokytoja. Ji yra dėsciusi lietuvių kalbą Putnamo bendrabučio mergaitėm ir kelerius metus lietuvių kalbą ir literatūrą Annhursto kolegijoje. Aukštesniojoje mokykloje Watertown, Conn., dėsto anglų kalbos ir literatūros kursą.

Šių metų rudenį M. Saulaitytė ruošiasi kuriam laikui vykti į V. Vokietiją ir ten Vasario 16 gimnazijoje dėstyti anglų ir lietuvių kalbas.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 234 pusl., kaina \$3.

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi visų jo išleistų knygų kūrinių. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagto etrėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršeliais \$4.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščių, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina \$2.50.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

IŠEJO LABAI ĮVAIRUS IR ĮDOMUS NR. 2

Štai jo kaikiurių straipsnių antraštės:

Lietuva pasaulinės politikos pinklėse (J. Valaitis). Ar išsilaikys Sovietų Sąjunga ligi 1984 metų? (A. Amalrik), Socialistų Internacionalas ir Rytų Europa (J. Vilčinskas), Demokratinio socializmo tikslai, Santykiai su lenkais (J. V.), Siekiant pagalbos Vakaruose (K. Liutikas), Amerikos Lietuvių Bendruomenė (J. Valaitis), Raketų amžiaus menas (A. Vilčinskas), Dail. Adomą Galdiką prisiminus (Dail. B. Gedvilienė), Lietuva, Latvija ir Estija D. Britanijos užsienio reikalų ministerijos dokumentuose (D. B-čius), Juozo Gutausko netekus (J. Vilčinskas), Mažieji žmonės (Ed. Cinzo novelė) ir kt.

Liudas Dovydenas recenzuoja Dvidešimt vieną Veroniką, K. Abr. Atsitiktinio kareivio užrašus ir V. Poželos atsiminimus, paminėtos S. Michelsono, J. Glemžos suaktybės ir kt.

Jau vien antraštės rodo, kiek įvairiausių ir kiekvienam įdomių klausimų paliečiama šiame numeryje.

To numerio kaina \$2.00. Jį galite gauti Keleivio administracijoje.

MINTIES redakcijos adresas: I Ladbroke Gardens, London W II 2PU, England.

Administracijos adresas: Mr. Mykolas Pranevičius, 3719 W. 68th Place, Chicago, Ill. 60629.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Kova su girtavimu

"Girtavimas darosi vis labiau nepakenčiamas" — pirmausia pabrėžiama Lietuvoje paskelbtame liepos 8 d. "Isake dėl priemonių kovai su girtavimu ir alkoholiškumu sustiprinti". Griežtų priemonių tai kovai vesti reikėjo anksčiau, ir tikėtai Maskvai neseniai paskelbus jos priemones, režimo pareigūnams Lietuvoje, vadinajamajai Aukščiausiajai Tarybai, beliko skelbti savo įsaką.

Jis turi septynias dalis. Jose nurodoma atsakomybė už alkoholinių gėrimų gėrimą, girtos pasirodymą viešose vietose, už traukimą nepilnamečių į girtavimą, už transporto priemonių vairavimą, esant neblaiviam, ir kt. Numatytos piniginės baudos, patalpinimas išblavinimo įstaigon ir kt. Pavyzdžiui, girtos pasirodymas viešose vietose baudžiamas bauda nuo 3 iki 10 rublių, nepilnamečio nugirdymas — iki 30 rublių, neblaivus vairuotojas baudžiamas nuo 10 iki 30 rublių ir iš jų atimama teisė vairuoti iki dviejų metų ir t.t. Piktybiniai girtuokliai (alkoholikai) gydomi priverstinai. Kova su girtavimu sudarytos komisijos.

Apdovanojami "lietuviai"

Nusipelnusio žemės ūkio darbuotojo garbės vardas suteiktas "Bolševiko" kolchozo pirmininkui Davidui Koriskui, o garbės raštai apdovanojami Grigorijus Klepikovas "už dalyvavimą revoliuciniame ir partizaniniame judėjime ir aktyvią gamybinių ir visuomeninių veiklų" ir Sergejus Savčenko "už aktyvią visuomeninę ir politinę veiklą".

"Sparti statyba"

Keturi mokytojai rugpjūčio 10 d. Tiesoje rašo, kad pagal planą pernai rudenį turėjo būti baigtas Maišiagalos vidurinės mokyklos mokytojų namas, bet jis dar nebaigtas ir šiandien — nepradėta tvarkyti kanalizacija, nepaungta ir nesutvarkyta šiluminė trasa, nekalbant apie daugybę apdailos darbų viduje. Artinasi nauji mokslo metai. Kaip dirbs mokytojai, kurie neturi kur gyventi? Senieji butai neremontuoti dalies jų jau ir remontuoti nebegalima.

Vilnių Filharmonijos salėje įvyko Juozo Karoso vokalinės kūrybos vakaras. Dalyvavo operos ir kiti solistai, televizijos ir radijo choras, vadovaujamas L. Abariaus.

Lietuvos foto menininkų paroda buvo surengta Leningrade, vėliau — Riazanėje ir Novosibirske. Dar šiais metais lietuvių menininkų parodos numatomos Tbilisi, Odesos ir Voronežo miestuose.

Vargas dėl benzino

J. Bartkevičius rugpjūčio 10 d. Tiesoje šitaip skundžiasi: "Š. m. birželio 24 dieną iš Šiaulių į Kretingą per Kryžkalnį grįžau automašina "Moskvic-412". Kadangi benzinas baigėsi, sustojau prie Kryžkalnio degalinės. Tačiau čia radau užrašą: "Nedirba". Kreipiausi į aptarnaujantį darbuotoją. Jis paaiškino, kad jau visa savaitė jiems AY-93 markės benzino neatveža. Jo nėra ir Raseiniuose.

Iki Klaipėdos daugiau kaip šimtas kilometrų. Pakeliui kitos degalinės nėra. Tad, pažeidžiamas mašinos eksploatacijos taisyklės, prisipildžiau kitos markės benzino.

Apie 18 val. pasiekiau Klaipėdą ir pasukau prie degalinės Šilutės plente. Čia reikalingos markės benzino buvo. Tačiau jo negavau, nes neturėjau talonų. Teko važiuoti į miestą nusipirkti talonų. Sugrįžęs vėl laukiau, kol pasikeis pamaina. Kol gavau pageidaujamo kuro, sugaišau daugiau kaip valandą.

Jeigu tai būtų vienintelis kartas, tiek jau to. Deja, minėtos markės benzino dažnai trūksta daugelyje degalinių. Pernai jo nuolat, ypač šėštadieniais ir sekmadieniais, stigdavo Palangoje. Šiomet — taip pat.

Daugėja mašinų, daugiau turėtų būti ir degalinių, ir jose niekad neturėtų stigti visų markių benzino.

Degalinėse kurą bei tepalus pila pati patys klientai, ir rankas išsipurkina taip, kad neįmanoma sėsti prie vairo. Be to, ir rūbai ne visada išlieka švarūs. Degalus išduoti turėtų degalinių darbuotojai. Tačiau, kol šitaip bus, reikėtų bent įrengti prausyklas.

SOVIETIJOJ DAR DAUG TARSOS

Taip sako inž. Valdas Adamkus, grįžęs iš Sovietų Sąjungos, kur dalyvavo su JAV delegacija, kuriai rūpėjo patirti, kaip ten kovojo su aplinkos tarša.

V. Adamkus Chicago Tribune laikraščiui pareiškė, kad Sovietų Sąjungoje aplinkos užteršimai beveik nepradėti šalinti. Leningrade tik 20 procentų srutų tėsą filtruojama, o visa kita nutekėja į Baltijos jūrą. Maskvoje esą kiek geriau, nes neturi kur srutų nuleisti, todėl priversti valyti. Čia kanalizacijos nešvarumai sumažinami 90%.

Delegacija aplankiusi 22 vietas, keliavusi 6.000 mylių. Blogiausia, kad ten didelė biurokratija ir aplinkos švaros reikalus tvarkančios 20 žinybų. Kai Amerikoje užtenka vienos. Aplamai šiame reikale dar daug primityvumo.

TAUTOS FONDUI AUKOJO LIEPOS MĖN.

Lietuvos Ūkininkų sąjunga per prof. B. Vitkų \$100.

Vanda Bieliūnienė, Venecueloje, — \$45.

Pos25: dr. A. Laucis, Mt. Olive, Ill. A. Tumas, Reseda, Cal., dr. J. Bakšys, Chicago, Ill., B. Kučinskas, N. York, N.Y., E. Jankauskienė, Woodhaven, N.Y., J. Žaladūonis, New York, N.Y., V. Čekanauskas, Inglewood, Cal., A. J. Vaisiūnas, Caracas, Venecuela, V. A. Šenberga, Cleveland, Ohio, Pr. Karalius, Sleveland Hts., Ohio, Anna Lenortas, Chicago, Ill., Mrs. Amelia Sinus, Brooklyn, N.Y., dr. P. Šepečys, Dearborn Hts., Mich., J. Valantiejus, Harbert, Mich., M. R. Jauniškis, E. Northport, N.Y.

J. Suvis, "Saltinis", Nottingham, D. Britanija, \$6.00. Tautos Fondas visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

Pageidaujantieji per vienerius metus gauna Eltos Informacijų biuletinį.

Aukos Tautos Fondui yra siunčiamos šiuo adresu:

Lithuanian National Fund, 64-14 56th Road, Maspeth, N.Y.

A. A. JONO MATYCKO AUKA — \$150

JAV miręs inž. Jonas Matyckas pagal testamentą pageldavo, kad \$150 suma būtų paskirta Vlikui Lietuvos laisvinimo reikalams. Ši suma per V. Vebeliūną (New York) persiūsta Tautos Fondui.

Velionies Matycko auka tai gražus ir įsidėmėtinas pavyzdys.

(E)

SAUDYMO PIRMENYBĖS

Siaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos centro valdyba praneša, kad rugsėjo 2 ir 3 dienomis 9 val. ryto bus 1972 metų saudymo pirmenybės. Kartu vyks ir Šalių sąjungos saudymo pirmenybės.

Pirmenybės vyks Giedraičio klubo saudykloje prie Hamiltono, Ontario. Kanadoje. Saudyklos vieta yra tarp Hamiltono ir Brandfordo, 54 ir 6 kelių sankryžoje. Važiuoti 6 keliu į pietus per tiltą, tuoj už tilto 2-ra gatve, Wigton Street, į kairę 21½ mylios iki York Rd., sukiti į kairę York Rd., 1½ mylios iki saudyklos.

Programa susideda iš šių ginklų rūšių:

1. Šratiniais šautuvais 100 šūvių į lėkštes. Dalyvauja 5 žmonių rinktinės arba pavieniai. Registracijos mokestis \$3 ir \$4 už 100 lėkščių.

2. Saudymas 22 kalibro sportiniais 7½ svaro šautuvais, 4 žmonių rinktinė arba pavieniai. Registracijos mokestis \$3.

3. Saudymas 22 kalibro šautuvais 7½ svaro ir virš, tarptautinė klasė. Šaudoma iš trijų padėčių: gulom, klū-

pant ir stačiom, po 20 šūvių iš padėties. Moterys šauda tik gulom.

Dalyviai, kurie dar nepriklauso S.A.L.F.A.S.S., gali susimokėti nario mokestį vietoje arba pasiųsti \$2.50 ir registracijos mokestį šiuo adresu:

Joseph Usvaltas, 75 Evelyn Ave., Toronto 161, Ont., Canada. Telefonas: 416-762-5019.

Tuo adresu kreiptis ir visais kitais reikalais.

KAIP BLOGA GYVENTI ŠVEDIJOJE...

"Vilnis" persispausdino iš "Selskaja Žizn" paimtą V. Kornejevo straipsnį apie Švediją ir jos problemas.

Paminėjęs, kad "Švedija dėl sumanių ir darbščių savo liaudies pažengė toli į priekį", kad 4-5 švedų kartos "dirbo kuriamajai darbą, todėl Švedija pagal nacionalinės produkcijos gamybą įeina į labiausiai išsivysčiusių šalių dešimtuką", vėliau straipsnio autorius visticke juodomis spalvomis piešia, koks ten esąs sunkus gyvenimas.

Tam Kornejevui kažkoks švedų inžinierius pasakojo, kad jis uždirbas 40,000 kronų per metus, bet, girdi, — "mėsa valgom mėnesio pradžioje, o paskui ant stalo — tik pudingai ir košės".

Stockholme didžiulės demonstracijos dalyviai nešė plakatus su užrašais: "Duokite mums pavalgyti", "Pensininkai irgi norėtų bent retkarčiais pavalgyti mėsos". Krautuvės pilnos prekių, bet pirėjai laukia dienų, kada jos bus pardavinėjamos keliais procentais pigiau, kai jos išeis iš mados.

200,000 švedų gyvena anksčiuose butuose. 16,000 žmonių turi butus be jokių patogumų. Bedarbių sausio mėnesį buvo 170,000.

Minėtas korespondentas dar sulipdo ir tokį vaizdelį:

"Teko matyti tokių žmonių vienoje Stockholmo kavinėje, įsikūrusioje greta viešbučio "Diplomat". Greta vakarop ir kavinę atėjo dviese. Jie buvo apskurę, nesi-skutę, alkani. Priėjo prie iškabinto lange valgiaraščio, ilgai skaičiavo, paskui atitraukė nuo vitrinos ir vėl grįžo. Pagaliau vienas iš jų pasakė draugui:

— Gerai, eik vienas. O ryt bus mano eilė vakarieniauti."

Šitokiais pavyzdžiais sovietinio laikraščio korespondentas stengiasi paguosti savo skaitytojus, kad štai net tokioje pažengusioje į priekį Švedijoje esąs sunkus gyvenimas. Vadinas, ir jūs, sovietiniai piliečiai, nesi-skyskite nepritekliais!

Iš tiesų tai yra tik sąmoningas savų skaitytojų kvailinimas. Apgaudinėjimas sovietinių žmonių, kuriems neleidžiama užsienin laisvai išvykti, po pasaulį savo akimis pasidairyti ir net užsienio spaudos pasiskaityti.

Be to, dar nė vienas sovietų korespondentas nėra savo spaudoje aiškiai parašęs, kad kur nors Vakaruose žmogus gyvena geriau ir laisviau, negu Sovietų Sąjungoje.

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

MYKOLO KRUPAVICIAUS ATSIMINIMAI, 364 psl., kaina \$10.00.

GANATO JUNG, Kipro Bielinio atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, Vlado Poželos, 335 psl., kieti viršeliai, kaina — \$4.00.

MES VALDYSIM PAULI, parašė L. Dovydenas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydenas, 217 psl., kaina \$5.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina — \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina — \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielinio, 464 psl., kaina — \$2.00.

PENKTEJI METAI, Kipro Bielinio, 592 puslapiai, kaina — \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina — \$4.00.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 pusl. kaina \$3.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais — \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

NAUDOKITĖS PROGA SKRISKITE PAPIGINTA KAINA

I LIETUVĄ RUDENĮ IR ŽIEMĄ!

Walter Rask-Raščiausko vadovaujamas AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU šiais metais yra suorganizuojęs daug grupinių kelionių į LIETUVĄ.

Jis pirmasis pradėjo organizuoti ekskursijas, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo kelionės tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Dar yra kelios vietos sekančiose ekskursijose:

CHICAGO-NEW YORK SPALIO 2 d. — 15 DIENŲ KELIONĖ. Iš New Yorko \$660.00 plus takasai, iš Chicago \$760.00 plus takasai 11 dienų Lietuvoje.

PRAIEISKITE KALĖDAS IR NAJUS METUS LIETUVOJE! CHICAGO-NEW YORK GRUODŽIO 21 d. — 14 DIENŲ KELIONĖ. Iš New Yorko \$660.00 plus takasai, iš Chicago \$760.00 plus takasai 11 dienų Lietuvoje.

(Total tour prices are subject to airlines agreement and government approval)

Informacijų kreipkitės į

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue Chicago, Illinois 60643 Telefonas (312) 238-9787

Jei planuojate bet kur keliauti — kreipkitės į mus. Mes paruosiam kvičimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus. Parūpiname lėktuvų bičetus ir reikalingas vizas.

ROMANAI

Pranas Naujokaitis, PASEJAU ZALIA RUTĄ, 232 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, BRĖKŠMĖS NASTA, 384 psl., kaina \$6.00.

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR SEŠELIAI, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$5.

Birutė Kėmėžaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpis, 227 psl., kaina \$5.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO ASOCIACIAI, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina \$4.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, — RUGSĖJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Placenis, PULKIMANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kaina \$2.00 II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ZOLE, 254 psl. romanas, kaina \$5.00.

Ant. Tarulis, VILNIAUS RUBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

Juozas Svaistas: ZIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnėsio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Aitvarai ir gėria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vejas teikia lygumą, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kaina \$4.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Alou, Maik!

— Sveikas, tėve! Ką dabar veikia tavo parapija?

— Žinai, ką parapija veikia: poteriauja, kad Dievas padėtų mūsų diplomatams išlaisvinti Lietuvą. Gal norėtum: ir tu prisidėti?

— Ne, tėve, aš netikiu, kad Dievas galėtų mūsų "diplomatams" pagelbėti.

— Žinai, Maiki, kad ir aš pradėdau jau netikėti. Pirma vis maniau, kad prezidentas Niksonas, nuvažiavęs Maskvą, pareikalaus Lietuvą išlaisvinti; ale kai pamaciau, kad jis tenai tik šampaną su komunistais gerė, o apie mūsų Lietuvą ir užsiminti neužsiminė, tai nutariau, kad mes patys turime tuo reikalu rūpintis.

— Ar žinai, kas reikėtų daryti?

— Jes, Maiki, kai pradėjau mislyt pypkę rūkydamas, tai atėjo galvon gera mislis.

— Iš tikrųjų gera?

— Geresnės dar niekas nesugalvojo, Maiki. Mūsų diplomatai moka tik pinigauti. Vieni pinigus renka, kiti važiuoja Turkijon talkos ieškoti, arba nuskridę Afrikon, dairosi tarp nigerių. Nu, pasakyk, Maiki, koks iš to pažitkas mūsų Lietuvai?

— Politika yra spekuliacija, tėve. Žmonės dirba, aukojasi, nes turi vilties, kad tos pastangos atneš naudos. Bet viltis dažnai apgauna. Pavyzdžiui gali būti kad ir dabartiniai Amerikos rinkimai. Dvi didžiosios partijos varžosi dėl prezidento vietos. Kiekvienas kloja tūkstančius dolerių, nes tikisi laimėti. Bet laimėti galės tik vienas. Kita bus vilties apgauta, ir pinigai bus veltui išeikvoti. Panašiai yra ir mūsų lietuviškoj politikoj. Sakau tik **panašiai**, nes mūsų šansai laimėti toli, toli neilgūs.

— Bet mes norim, Maiki

kad rusikai iš Lietuvos pasitrauktų.

— Aš žinau, tėve. Ir aš sakau, kad tai geras noras. Bet žmogus, kuris ieškojo kopėčių, kad galėtų pasiekti vaivorykštę, taip pat turėjo gerą norą. Bet ar jis tą daugiaspalvę juostą pasiekė? — Jis tos juostos negalėjo pasiekti, Maiki, ba iš tikrųjų jos ir nėra, o Lietuva yra, tik reikia ją išlaisvinti.

— Ar tėvas žinai kaip?

— Siur, kad žinau.

— Kokiu būdu?

— Jau sakiau, kad rūkant pypkę atėjo galvon gera mintis. Va, Čikagoje buvo lietuvių šokių šventė. Kad tu matytum, lietuvių privažiavo kaip į Šiluvos atlaidus. Net iš Australijos atskrido lyg gervių pulkas. Buvau ir aš tenai. Tokio gražaus lietuviško svietelio aš dar nebuvau matęs. O jau kad užtraukė, uždainavo, tai sakytum, kad iš dangaus melodijos plaukia. Besigėrint man tuo didingon sambūriu, ir atėjo galvon mislis, kad reikėtų dažniau tokias iškilmingas šventes rengti. Vakar ir užmigtį negalėjau, vis skambėjo ausyse tos čiudnos melodijos.

— Bet tai nepasako, tėve kaip būtų galima Lietuvą išlaisvinti.

— Džiusta minut, Maik! Ar negali patylėt, kai aš kalbu? Šarap!

— Gerai, tėve, gerai. Kalbėk.

— Taigi, negalėdamas užmigtį, prikimsau savo korninę šviežios makorkos ir užsimirščiau. Berūkant kilo klausimas, kodėl nešaukti toki suvažiavimą ir nepareikalausti Lietuvai laisvės?

— Ar tėvas nežinai, kad beveik kiekvienas Amerikos lietuvių suvažiavimas to reikalauja?

— Bet tokių reikalavimų Maskva nepaiso. Maiki. Menkas balsas, kai būrelis žmonių protestuoja. Būti visai kitoks biznis, Maiki, jei Amerikoje susirinktų viso pasaulio lietuvių Kongresas ir griausmingu balsu sušuktų Maskvai: **geriaut iš Lietuvos!** Matytum, ir pradėtų trauktis, kad ir povaliai, kaip Niksonas iš Vietnamo.

— O kaip toli jie turėtų trauktis?

— Nu, iki tos vietos, kur eina tikra Lietuvos gronyčia.

— Sakyk "siena", o ne "gronyčia".

— Olrait, tegu traukias iki sienos. O kas už sienos, tai jau jų, ir mes to nenorim.

— Čia tėvas gerai pasakė: kas jų, mes to nenorim.

— Aš, Maiki, visada gera išrokuju — istoriskai!

— Bet kalbant istoriskai tėve, reikia aiškiai žinoti istoriją. Pavyzdžiui, ar Gardinas priklauso jiems, ar mums?

— Tas aišku, Maiki, baltvask parodo Lietuvos sienos.

— Bet sienos ne amžinos tėve. Istorija jas kilnoja ir keičia; kartais visai jas panaikina. Taigi, kalbant apie Lietuvos sienas, turim žino, kokių sienų Lietuvai m norim dabar, — ar tų, kurios buvo Gedimino laikais, ar kurios buvo po 1863 metų sukilimo? Nuo 13-tojo amžiaus Lietuva jau pradėjo savintis gudų, rusų ir ukrainiečių gyvenamas žemes. Vytauto laikais lietuvis sienos šiaurėje siekė Didžiojo Novgorodo, rytuose — Smolensko, o pietuoseėjo iki Juodosios jūros.

— Jes, Maiki, ir aš girdėjau, kad toj juodoj baloj Vytautas girdė savo žirgą.

— Gal girdė, o gal ir ne, bet tai nelygiai svarbu. Daug svarbiau yra tai, kad Lietuvoje nebuvo tvarkos, nes per daug buvo visokių kuni- gaikščių ir jie dažnai tarp savęs pešėsi. Kunigaikštis Jogaila įtraukė Lietuvą į bajorišką uniją su Lenkija, ir Lietuvoje įsigalėjo bajorai. Buvo įvesta baudžiava, ir Lietuvoje prasidėjo ūkininkų sukilimai. Tuo pasinaudodami, kaimynai Lenkija ir Lietuvą pasidalijo. Lietuvos valstybė išnyko, ir jos sienos buvo panaikintos. Buvo ištrintas net ir jos vardas iš valstybių tarpo. Rusijos geografijoje Lenkija buvo pavadinta Pavislio kraštu, o Lietuva — Vakarų kraštu; rusikai — Privislenskij Kraj ir Zapadnyj Kraj.

— Jes, Maiki, dabar jau ir aš matau, kad Lietuva turėjo daug sienų ir jau nelengva pasakyti, kaip toli reikėtų rusikus iš Lietuvos varvinti. Žinai, kad be šnapso sunku toki painų klausimą išspręsti.

KIEK ATSIĖJO ANGELOS TEISMAS

Komunistės Angelos Davis teismas Kalifornijos mokesčių mokesčiui atsiėjo \$1,250,000. Ji buvo išteisinta.

Opozicijoj nėra vienybės

Iš Sovietų Sąjungos pavyko išvažiuoti Maskvos universiteto rytų kalbų profesorius Gražovui, kuris 1968 m. buvo pašalintas iš tų pareigų dėl to, kad pasirašė protestą dėl su valdžios politikos nesutinkančių žmonių suamimų.

Jis papasakojo, kad Sovietų Sąjungoje yra didelė opozicija, labai daug galvojančių kitaip, negu partijos ir vyriausybės viršininkai. Jie kovoja, nors slaptosios politikos yra smarkiai persekiojami. Tų kitų galvojančių, negu administracija liepia, jis daugiau pasirodo techninės inteligentijos tarpe.

Blogas reiškinys, kad ta opozicija nėra vieninga. Prof. Glazovas ją skirsto net į 8 grupes.

Pirmoji — neokomunistų. Jie veikia pačioje partijoje prieš politbiuro klyką. Jie agituoja už "žmoniškąjį komunizmą", kokį Dubčekas mėgino įvesti Čekoslovakijoje. Šios grupės ryškus atstovas yra gen. Grigorenka.

Antroji grupė — konstitucionalistai. Jie saukia kovoti dėl piliečių teisių, kurias garantuoja sovietinė konstitucija, bet kurias sutrypė partija. Šitai grupei simpatizuoja pagarsėjęs prof. Sacharovas.

Trečioji grupė — neoslavistai. Jų pažiūros artimos praeito šimtmečio slavofiliams. Jie už tai, kad Rusija vadovautų visiems slavams. Jis yra antisemitai.

Ketvirtoji grupė — liberalai. Jie saukia kovoti dėl laisvės, kolchozų panaikinimo.

Penktoji grupė ragina kovoti už krikščioniškąjį socializmą, kurio pagrindus padėjo dar prieš revoliuciją religiniai-filosofiniai būreliai.

Šeštoji grupė — kviečia nuversti esamąjį režimą ir jį pakeisti krikščionių demokratų režimu su visomis politinėmis ir religinėmis laisvėmis, visiškai kitokios valstybinės formos.

Septintoji grupė — skelbia kovą už "žmogiškąsias teises" ir savo vėliavnešiu laiko rašytoją Solženiciną.

Aštuntosios grupės svarbiausias tikslas kovoti, kad žydams būtų leista legaliai išvažiuoti į Izraelį.

Šitoks opozicijos nevienodumas, aišku trukdo sėkmingai kovai su esamu režimu ir palengvina slaptajai policijai tą opoziciją ardyti.

ŽUVO 156 ŽMONES

Rugpjūčio 14 d. kelios mylios nuo Rytų Berlyno aerodromo įvyko lėktuvo nelaimė: vos pakilęs rusų Il-62 lėktuvas užsidegė, sprogo ir žuvo visi juo skridę 156 vokiečių turistai.

Pagal aukų skaičių, tai yra antroji tokio didumo lėktuvo katastrofa. Pernai liepos 30 d. Japonijos kalnuose sudužo lėktuvas ir žuvo 162 žmonės. JAV-se didžiausia nelaimė ore buvo 1960 m., susidūrus dviejų lėktuvams. Tada žuvo 134 žmonės.

UZ ŽYDO GALVĄ IMA \$25.000

Sovietų Sąjungos valdžia visai trukdo žydams išvažiuoti į užsienį. Iki šiol ji, be kitų kliūčių, reikalaujavo iš kiekvieno norinčio išvažiuoti \$1,600, o dabar tą mokesčių pakėlė iki \$5,000-\$25,000. Dydis pareina nuo norinčio išvažiuoti išsimokslinimo. Juo emigruojantis labiau išsimokslinęs, tuo didesnį mokesčių turi sumokėti. Tuo būdu žydai mokslininkai, kurie neturės reikalaujamos sumos, negalės išvažiuoti ir taps 20-jo amžiaus vergais, negalinčiais išsipirkti iš sovietinės vergijos.

Tokį pranešimą paskaitė Maskvoje užsienio korespondentams 55 metų amžiaus pasaulinio vardo žydas mokslininkas Benjaminas Levičas, pareiškęs norą išvykti. Tokio aukšto laipsnio mokslininkas iki šiol dar nebuvęs prašęs leidimo emigruoti.

Pastaruoju laiku vis daugiau žydų intelektualų prašosi išleisti į Izraelį.

SENATAS PRIEŠ "BE KALTES" DRAUDIMĄ

Senatas 49 balsais prieš 46 nutarė vadinamojo "No-Fault" automobilų draudimo įstatymo sumanymą perduoti teisių komisijai toliau svarstyti. Spėjama, kad jis ten bus kurį laiką palaidotas.

Kaip žinoma, pagal "No-Fault" draudimo įstatymą, kuris jau veikia Mass, ir dar keliose valstijose, nelaimė įvykus, nebereikia ieškoti kaltininko, nes nukentėjusiam turi atlyginti jo automobilį apdraudusi bendrovė. Mass valstijos, kuri pirmoji tokį įstatymą išleido, praktika parodė, kad ieškinių bendrovėms sumažėjo ir buvo galima automobilių draudimo mokesčių sumažinti.

Prieš tokio draudimo įvedimą visose valstijose labai priešinosi advokatų sąjunga. Mat, advokatai už nelaimių atsitikimų bylų vedimą per metus uždirba apie bilioną dolerių. Naujasis įstatymas būtų labai žymiai sumažinęs tokių bylų skaičių ir, žinoma, advokatų uždarbį.

AK, TU, KARVE!

Mes taip nepalankiai ir net įžeidžiančiai atsiliepiame apie netvarkingą ir nerangią moterį. Bet kitur karvės žodis vartojamas daug garbingesne prasme.

Pavyzdžiui, Indijoje vyrai, norėdami prisigerinti savo mylimajai, vadina ją... karve. Mat, ten karvė yra sventas sutvėrimas. Jos negalima užmušti, draudžiama valgyti ir jos mėsa. Tos "sventosios" karvės slampinėja net Indijos sostinės gatvėse, kartais sulaukiamos net tramvajų judėjimą, kol teikiąsi laisvu noru pasitraukti iš kelio. Giliai tikintis indas jaučiasi labai laimingas, jeigu, rytą eidamas į tarnybą ar darbą, gauna progą tokios karvės šviežiu šlapimu susivilgyti rankas ar kaktą.

VALKATŲ KARALIUS

Kasmet rugpjūčio viduryje JAV-bių valkatos susirenka lowos valstijos Brittanijoje "valkatų konvencijoje", kurioje išsirenka savo "karalių".

Rinkimai trunka pusvalandį. Kiekvienas gali stulėti savo kandidatą, kiekvienas kandidatas turi teisę kalbėti 2 minutes. Rinkimai vyksta rankos pakėlimu.

Siemet Britte susirinkę valkatos buvo labai spalvingi. Jie dėvėjo taip, kaip yra ir nuvirtau nuo platformos".

ipratę dėvėti tie, kurie nakvoja parkuose ant suolų. Daugelis turėjo prisikabinę kažkokius metalinius ženklus, gėles, antkaklius. Visi kandidatai kažkodėl vos laikėsi ant kojų.

Karaliu buvo išrinktas 68 metų John Misslema, kuris pasakė šitokią kalbą:

"Aš senas valkata, ir seniai reikėjo mane išrinkti karaliu. Praeitais metais mane nugalėjo draugas iš Pennsylvanijos tik dėl to, kad aš buvau per daug girtas ir nuvirtau nuo platformos".

Jaunystės atsiminimai



Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vlado Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešio karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dieniojant, 464 psl.

Pentketieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija

Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėvu vežiojo draudžiamas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuose atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža teturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tardymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

Vietinės žinios

DAR VIENO SAVANORIO BOSTONO U-TO RADIJAS NETEKUS

Rugpiūčio 11 d. mirė Pranas Martinkus, Lietuvos savanoris-kūrėjas. Rugpiūčio 15 d. Lubino laidojimo įstaigoje buvo iškilmingas su velioniu atsisveikinimas, kuriame vadovavo Vladas Bajerčius.

Pirmasis kalbėjo Adomas Tumas, kuris atsisveikino ramovėnų vardu ir velionį plačiau apibūdino.

Pranas Martinkus gimęs 1902 m. balandžio 16 d. So. Bostone. 1905 m. jis buvo tėvų parvežtas į Lietuvą, į Gintalų kaimą, netoli Telšių. Čia jis užaugo, mokėsi, padėjo tėvams ūkyje, o nepriklausomai Lietuvai įsikūrus, jis, vos 16 metų jaunuolis, įsijungė į savanorių eiles, mūšyje buvo sužeistas ir tą žaizdą kojoje jautė iki mirties.

1923 m. Pranas išvyksta į Ameriką, vėl apsigyvena Bostone, bet neilgam: gauda žinią, kad tėvas sunkiai susirgo, ir išskuba į Lietuvą.

Čia jis susipažįsta su Birute Švilaitė, kurią vedė 1931 m. vasario 16 dieną, ir netrukus jie abu jau vėl buvo Bostone. Čia jie išaugino dukterį Mildą, mokytoją, dabar Leimoniene, sūnus Rolandą, dabar inžinierius, ir Paulių, dabar dailininką.

Iki išeidamas į pensiją, velionis duoną užsidirbdavo laivų statybos įmonėje, kur pasižymėjo sąžiningumu ir buvo vadovybės atžymėtas ypatingu raštu.

Velionis Pranas priklausė Lietuvių veteranų sąjungos Ramovės skyriui ir keletus metus ėjo jos išdinko pareigas. Jis buvo ilgametis Lietuvos savanorių-kūrėjų sąjungos skyriaus pirmininkas. Paslaugus buvo ir įvairioms kitoms organizacijoms. Žodžiu, su Prano Martinkaus mirtimi ne tik ramovėnais neteko gero draugo, bet ir visa Bostono visuomenė nuostoją veiklaus nario.

Velionio našlei, vaikams ir giminėms A. Tumas pareiškė užuojautą. Po jo atsisveikinimo ir užuojautą pareiškė: rašytojas Stasys Santvaras savanorių-kūrėjų vardu, inž. J. Stašaitis šaulių vardu, Trepianskis Darius legionierių posto vardu, Antanas Matjoška LB apylinkės vardu ir Kazys Šimėnas Balso vardu.

Rugpiūčio 16 d. velionis buvo palaidotas N. Kalvarijos kapuose. Čia žodį tarė K. Šimėnas. A. Tumas velionio našlei iškėlė tautinę vėliavą, kurią buvo pridengtas karstas.

Šermyse ir laidotuvsė dalyvavo gausios bostoniečių būrys.

Mirė J. Mešlis

Rugpiūčio 14 d. Jordan ligoninėje Plymouth mirė John Mešlis, 74 m. amžiaus, buvęs Hyde Park vidurinės mokyklos ir Boys Latin mokyklos mokytojas, seniau gyvenęs Bostone, o prieš 10 metų išsikėlęs į Duxbury.

Jis paliko liūdinčius žmoną, brolius Juozą Naticke ir Edmundą Duxbury ir seserį Floridą.

APIE LIETUVĄ

Praeitą sekmadienį 11 val. ryto Bostono Universiteto radijas, WBUR FM, 90.1 MHz, visą valandą buvo paskyręs savo klausytojams supažindinti su lietuvių kultūros istorija ir jos vertybėmis bei šių dienų lietuvių kūrybos sąlygomis. Transliacija vyko anglų kalba.

Valandos programoje rašytojas Stasys Santvaras suglaustai ir sklandžiai nupasakojo lietuvių literatūros raidą nuo Martyno Mažvydo "Katekizmo" ligi mūsų laikų išsiskojusios žodinės kūrybos Lietuvoje ir užsienyje, suminėdamas ir įvairioms literatūros srovėms bei žanrams atstovaujančius įžymesnius rašytojus. Lietuvių kalbos dailiam žodžiui pailiustruoti jis paskaitė savo Lopšinę, o satyros pavyzdžiu buvo pertransliuotas Antano Gustaičio eilėraštis "Gera būti dideliam".

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas lygiai taip pat apmąstytai nubrėžė lietuvių muzikos vystymosi kelią, apžvelgdamas mūsų vyresniosios kartos ir pastarųjų laikų kompozitorius, iškilusius Lietuvoje ir užsienyje. Ilustracijai buvo patėkta vokalinės ir instrumentalinės muzikos atrinktų pavyzdžių, tarp kurių ir M. K. Čiurlionio simfoninis etiudas "Bekit, barietis", diriguojamas Sauliaus Sondeckio. J. Kačinskas paskambino ir savo kūrinį.

Jonas Mekas plačiau kalbėjo apie filmo meną, dar paliesdamas poeziją ir kitus klausimus.

Aplamai, tai buvo itin svarbi mūsų kultūrinės informacijos valanda, skirta amerikiečiams. Būtų nepaprasta nauda, jei tokių radijo valandų galima būtų surengti daugiau ir dažniau.

Už visą šį renginį turime būti dėkingi ne tik Bostono Universiteto radijo vadovybei, bet ir lietuvių kilmės mūsų bičiuliui W. Krukoniui, kurio gražiomis pastangomis tos radijo valandos programa buvo suorganizuota.

Tenka pažymėti, kad W. Krukonio senelis kadaise yra dirbęs Keleivyje.

Eiliniame susirinkime nieko ypatinga

Rugpiūčio 17 d. buvo mėnesinis So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos susirinkimas. Jame pagerbti 5 mirę nariai (Bronius Pečiulis, Konstančija Kontrimienė, Jonas Valerauskas, Antanas Čekonis ir Kazys Markelionis), priminti du nauji nariai, fin. sek. Adomas Druzdis davė liepos mėnesio apyskaitą, kuri rodo, kad mėnuo baigtas su \$89 nuostoliu, iš perskaityto valdybos protokolo sužinota, kad draugijos narys Andrius Keturakis garbės teismam traukė kitą narį Stasį Griganavičių, bet šis atsisakė į teismą stoti.

U. Ketvirtis pranešė, kad užkandinės fondan jau suaukta \$2,469. Užkandinės įrengimas baigtas. Tikslios

jos atidarymo dienos valdyba dar nepaskyrė. Tai bus netrukus pranešta per radiją ir spaudą.

Nauja N. Anglijos gražuolė

Seniausią N. Anglijos lietuvių radijo programų gegužinėje rugpiūčio 13 d. "Miss Lithuania of N. E." išrinkta Patricija Tamošiūnaitė, Florencijos ir Jono Tamošiūnų iš Brocktono duktė.

Sokių varžybas laimėjo: pensininkų polkos — Irena Mačiulaitis-Mullane iš So. Bostono su B. Maskevičium iš Lynno; mamės ir papės polkos — Stasė Vaičiūnė iš Dorchesterio su Valteriu Rupšiu iš Brocktono; jaunių polkos — Irena Baublytė iš Lawrence su Fredu Nizorskiu iš Chelsea; valso — Kristina Hoepfner su Oscaru Hoepfneriu (duktė su tėvu) iš Hyde Parko; tango — Janina Slušienė iš Southboro su Edvardu Martišium iš Wrenthamo ir tvisio — Jenny ir Chesteris Svetkai iš Brocktono.

Dovanas laimėjo: I-ją dovaną (automobilį) Konstančija Vasiliauskienė iš So. Bostono, II-ją — L. Trepkus, III-ją — D. Ruoff, IV-ją — V. Kamaitis, V-ją — A. Druzdis, VI-ją — Mikelich ir VII-ją — M. Virkus.

Ižangos dovanas laimėjo: 480234, 480512, 480287, 480250, 48292, 480280 ir 480259.

Pagalves laimėjo I. Baublytė ir nr. 3580.

Gegužinės rengėjai Valentina ir Steponas Minkai dėkoja visiems atsilankiusiems, pagalbiniams, laimėjimų platintojams ir pirkejiams, laikraščiams, radijams ir visiems, kurie šiuo ar tuo prisidėjo prie gegužinės pasisekimo.

Aukos Lietuvių Fondui

Mirusio Prano Martinkaus atminimui Lietuvių Fondui aukojio šie asmenys:

A. ir J. Lapsiai — \$25.

Po \$25 — A. ir G. Stapulioniai, L. ir D. Izbickai.

Po \$10 — A. ir V. Tumai, K. ir A. Šimėnai, O. Ivaskienė, E. Manomaitis, V. Kazakaitis, A. ir O. Nevieros, A. Svila, V. ir F. Izbickai, K. Merkis, A. ir O. Bartasūnai, S. Smitienė, J. ir I. Rasai, J. ir E. Valiukoniai, A. Vakuzienė.

Po \$5 — O. Vilėniskienė, A. Kropas, A. Andriūšienė, J. Vembrė, T. Stankūnaitė, J. Jurėnas, A. Keturakis, J. Vizbaras, J. Liukonis, P. Vaičiūnis, J. Stašaitis, A. Matjoška, A. Monkevičius, S. Griganavičius, A. Januška, J. ir V. Vaičiūrgiai, P. ir E. Račkauskai, kun. Juozas Venckus S.J., L. Lendraitis, P. Juozapaitienė, A. Skudziškas.

GERIAUSIA DOVANA — TAI JIB VAISTAI GALVOS

ODOS PLAUKŲ PRIEŽIŪRAI Šveicarijos Patentų Instituto garantuoti. Geriausia dovana jūsų giminėms, pažįstamiems ir sau. JIB 8 oz. 16 savaikių vartojimui. Jūs užsakymus siųsti su \$6.00 apmokėjimu — JIB LABORATORY, 1437 So. 49th Ave. Cicero, Ill. 60650. JIB Atstovybė 2498 Dagall Rd., Windsor, 12. Ont., Canada. JIB skyrius: 7 Stuttgart 50, Duisburgerstr. 7-10, W. Germany. Vaistinė: J & J, 2557 W. 69th St. Chicago: 5000 W. 16th St., Cicero: 4754 S. Wood St., Chicago: 2923 N. Milwaukee Ave., 1147 N. Ashland Ave., Chicago ir kitur.

HIGHLIGHTS OF SCANDINAVIA

15 & 22 days escorted tours

294\$

plus air fare

Denemark,
Finland,
Sweden,
Norway plus
Holland.

Independent and group tours to Lithuania and other

Baltic States.

For information contact:

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.
Tel. (617) 482-4952.



ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street
Wollaston, Mass. 02170
Tel. 472-2086



Pilnas namų šildymo aptarnavimas

Alyva pristatoma be priminimo

Šildymo įrengimas

Licenzuotas šildymo ekspertas

25 metus aptarnauja

Dorchesterj, South Bostoną, Pietų pajūrį

Iš viso Lietuvių Fondui šia proga suaukta \$399.

J. Jūrėnas aukojė dar \$5 Balfui.

LF Bostono Vajaus komitetas velionies žmonai Birutei, dukrai, sūnams ir visiems jo artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą, o aukotojams už aukas Lietuvių Fondui tariu nuoširdų ačiū.

Vajaus Komitetas

Atvažiavo E. ir A. Aleknos

Iš Floridos atvažiavo buvę mūsų kaimynai Emilija ir Antanas Aleknos, bet po Darbo dienos vėl žada grįžti į Miami.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugsėjo 10 d. Maironio parke Worcesteryje Bostono apygardos Lietuvių diena.

Rugsėjo 24 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos auditorijoje Tautos šventės minėjimas, kurį ruošia LB Bostono apylinkė.

Mirė Ona Gudatienė

Rugpiūčio 12 d. Miltono ligoninėje mirė 73 metų amžiaus Ona Gudatienė, pasikutinuosius 10 metų gyvenusi Bostone. Ji palaidota Gethsemane kapinėse W. Roxbury.

Ji paliko liūdinčius 3 sūnus ir 2 dukteris, 7 vaikaičius, seserį Australijoje ir brolių Pensilvanijoje.

Velionės vaikai dėkoja dr. Alfredui Kriškiūnui už labai rūpestingą paslaugą jų motinai sergant, visiems atsiuntusiems gėlių (gražių gėlių puokščių tarpe buvo ir Lietuvių evangelikų parapijos), dalyvavusiems šermyse ir laidotuvsė.

Spalio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečiojo aukšto salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpų rudens vakaras.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojoje Anglijoje, iš etoties WLYN, 1360 kilolokly ir iš etoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienų. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Dviejų savaikių

rudens-žiemos

ekskursijos į Lietuvą

Kaina nuo \$619.00

Ekskursijos išvyksta iš

BOSTONO (NEW YORKO)

1972 m. RUGSĖJO 14 ir GRUODZIO 21 d.

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais uždaryta: birželio, liepos ir rugpiūčio mėn.

Savininkė: Aldona Adomonienė

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina \$3.00.

Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitytiems angliškai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir idomiu nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite idomiu skaitytojų laišku skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema. "NEPRIKLUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų šalies laikraštis, iešką naujų bendradarbių bei idėjų. Visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Bostono lituanistinės m-los Tėvų komiteto pranešimas

Bostono lituanistinės mokyklos nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 9 dieną.

9 val. ryto bus pamaldos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, o po jų — moki- nių registracija ir pirmosios pamokos.

Prie mokyklos ir šiemet veiks ir vaikų darželis, tad prašome minėti dieną ir darželinio amžiaus vaikų užregistruoti.

Tėvų komitetas nuoširdžiai prašo visus tėvus, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų, leisti juos į lituanistinę mokyklą. Tai yra ne tik kiekvieno tėvo ir motinos tautinė pareiga, bet ir geriausias būdas savo vaikuose lietuviybės gyvybę pratęsti.

Mes nuoširdžiai dėkojame

ilgamečiui mūsų lituanistinės mokyklos direktoriui Antanui Gustaičiui, kad jis sutiko ir šiais metais mokyklai vadovauti. Didžiai dėkojame ir visiems mokytojams, su pavyzdingu pasišventimu ir ištverme dirbantiems milžiniškos reikšmės tautinį ir kultūrinį darbą.

Šia proga nepaprastai dėkojam buvusiam mokytojui Gintui Simonačiui, kuris visą praeitais metais mokykloje gautą atlyginimą paaukojo mokyklos išdai.

Šio tauraus jauniesiosios kartos tautiečio pavyzdys turėtų ypač pažadinti gausias ir turtingas organizacijas lituanistinę mokyklą paremti, kai šiuo metu visos jos išlaikymo išlaidos didžiausiu svoriu gula tik ant tėvų pečių.

Tėvų Komitetas

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.



Kairėje Patricia Tamošiūnaitė iš Brocktono, išrinkta "Miss Lithuania of N.E." seniausiu Minkų vedamų lietuviškų radijo programų metinėje gegužinėje rugpiūčio 13 d., dešinėje — praeitų metų gražuolė Kristina Tautkutė, taip pat iš Brocktono.

Zuvo P. Stukienė

Rugpiūčio 12 d. netoli Malone, N.Y., apvirto autobusas. Pet 20 keleivių buvo sužeista ir 3 žuvo. Zuvusiųjų tarpe buvo ir Petronėlė Stukienė iš So. Bostono, 79 metų amžiaus.

Pakeitė policijos vadus

Bostono majoras White padarė didelių policijos vadų pakeitimus. Kiek tai pagerins policijos veiklą, sunku pasakyti, nes iki šiol tik vagių ir plėšikų veikla "gerėjo", nors majoras ir daug pažadų piliečiams buvo davęs.



Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1972

Savybės:
Produktingumas
Grožis
Ekonomija

Namams šildyti geriausias pirkiny

šilto oro krosnys

Rytdienos įrengimas



Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burneri, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais.

10 metų garantija.

\$395.



FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną

Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4940

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai vežina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

TESTAMENTAI

Išgikite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais neįimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biūro pastatų, pagal Jūsų reikavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 val. ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645



173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELINĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbitos Karde- lienės įdainuotų dainų ir ari- jų plokšteles. Kaina \$8.00. Paštu nesiumčiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VISČINIS

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, ap- avo, maisto ir pramonės gami- nių. Turime vietoje įvairių vie- tinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemo- mis kainomis. Be to, siunčiam- me maistą, pinigų ir galite už- sakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti už- sakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsi- tikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. AND

TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IS BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitas Rusijos okupuotas kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nuže- mintomis kainomis.
Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 263-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų re- ceptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v. išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5 1/2 %**

už visus kitus indėlius moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius.
Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažai ir Taisai

Namus iš lauko ir viduje.
Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia.
Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriaus Siemonas
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie galėžinės daiktai

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikvie- ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant pre- kes tiems siuntinams (skartys, mežginius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12

Birželio, liepos ir rugpiūčio mėnesiais įstaiga bus šeštadieniais uždaryta

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis